Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare i årskurs 7-9

Complementary Educational Programme - Secondary School Teacher Programme - Years 7-9
90 hp

L1GR2

Gäller från: 2024 HT

Fastställd av

Styrelsen för utbildningsvetenskap

Fastställandedatum

2022-03-03

Reviderad av

Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner

Revideringsdatum

2022-03-08; 2023-01-16; 2023-12-19

Diarienummer

LiU-2023-00188; LiU-2023-00188; LiU-2022-00831; LiU-2022-01040

Gavs första gången

HT 2022

Gavs sista gången

Ersätts av

Inledning

Kompletterande pedagogisk utbildning syftar till att komplettera tidigare tillägnade ämneskunskaper med allmändidaktik och ämnesdidaktik så att studenten kan avlägga ämneslärarexamen. En student som har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning kan avlägga ämneslärarexamen på grundnivå eller avancerad nivå.

I förordningen (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen och förordningen (2016:705) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå finns det bestämmelser om de krav som studenten ska uppfylla för en sådan examen.

Utbildningen avser utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning, förlagd inom relevant verksamhet och ämne. I den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår studier i ämnesdidaktik. Den studerande skall i utbildningen tillägna sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att uppfylla examensordningens mål för ämneslärarexamen.

Ämneslärarexamen ges med två inriktningar:

- Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9
- Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Denna utbildningsplan omfattar kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare med inriktning mot arbete i årkurs 7-9.

Mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och

kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,

- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll

Utbildningen avser utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning, förlagd inom relevant verksamhet och ämne. Den studerande skall i utbildningen tillägna sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att uppfylla examensordningens mål för ämneslärarexamen.

Kompletterande pedagogisk utbildning består av utbildningsvetenskaplig kärna om 60 hp inklusive ämnesdidaktik och verksamhetsförlagd utbildning 30 hp.

Utbildningsvetenskaplig kärna

I den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår studier i ämnesdidaktik.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till den kommande yrkesutövningen och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt värdegrunden i
- förskolan och skolan, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning för arbete som lärare, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Verksamhetsförlagd utbildning

För att uppnå växelverkan mellan de campusförlagda kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är den senare fördelad på fyra olika kurser. Fokus inom respektive VFU-kurs knyter an till innehållet i kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Kurser som ingår i programmet

Utbildningsvetenskaplig kärna:

- 9KP202 Skolans samhällsuppdrag och organisation 7.5 hp
- 9KP101 Kunskap och lärande med fokus på didaktiska processer 7.5 hp
- 9KP304 Undervisningens didaktiska processer 7.5 hp
- 9KPA05 Undervisningens sociala processer 7.5 hp
- 9KPA07 Undervisningens specialpedagogiska processer 7.5 hp
- 9KPA08 Att leda och handleda didaktiska processer 7.5 hp
- 9KPA09 Bedömning och betygssättning i didaktiska processer 7.5 hp
- 9KPA12 Den professionella läraren i en lärande organisation 7.5 hp

Verksamhetsförlagd utbildning:

- 9KPV01 Verksamhetsförlagd utbildning 1, 7.5 hp
- 9KPA13 Verksamhetsförlagd utbildning 2, 7.5 hp
- 9KPA14 Verksamhetsförlagd utbildning 3, 7.5 hp
- 9KPA15 Verksamhetsförlagd utbildning 4, 7.5 hp

Inriktningar

Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ges som halvfarts- och som helfartsutbildning vid Linköpings universitet.

Profiler

Global profil

Den globala profilen utgörs av moment som ger mer erfarenhet och kunskap om internationella/globala frågor än vad som obligatoriskt ingår i programmet. Momenten är var för sig valbara för samtliga studenter på programmet men studenter som vill följa den globala profilen måste som minst ha gjort ett antal moment enligt kriterier nedan.

Uppfyllandet av profilens villkor avgörs av programansvarig efter ansökan från student. En genomgången profil resulterar i ett omnämnande i examensbeviset samt ett intyg där mer detaljerat innehåll framgår.

Följande kriterier krävs för att ta Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med global profil:

- Inom ramen för tidigare studier genomfört utlandstermin motsvarande minst 3 månaders heltidsstudier med relevans för programmet.
- Genomförd kurs om 3 hp som introducerar och följer upp studier eller verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utomlands. (Kursen läses som fristående kurs och ingår ej i examen).
- Samt ett av följande alternativ:
    - Minst 4 veckors VFU utomlands utöver det som ev. ingår i utlandsterminen ovan
    - Inom ramen för tidigare studier fullföljt fältkurs/ämneskurs utomlands
    - Aktivt deltagande i internationell akademisk konferens (i Sverige eller utomlands)
    - Fullföljd kurs på engelska tillsammans med inresande studenter
    - Aktivt arbete med internationalisering på hemmaplan under en längre sammanhållen tid, t.ex. utskottsarbete Internationella Relationer (LSEK)
    - Inom ramen för tidigare studier genomfört avslutande examensarbete vars empiri samlats in utomlands eller vars huvudsakliga frågeställning behandlar mångkulturalitet, globalisering, mänskliga rättigheter eller de globala målen om hållbar utveckling (SDG:s).

Undervisnings- och arbetsformer

Under utbildningen gång varieras undervisnings- och arbetsformerna. Detta för att det är viktigt att studenten som blivande lärare ska få möta så många undervisnings- och arbetsformer som möjligt.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan organiseras det a¨mnesdidaktiska innehållet i specifika ämnesdidaktiska stråk som anknyter till det mer allmändidaktiska innehållet i de utbildningsvetenskapliga kurserna.

I den verksamhetsfo¨rlagda delen av utbildningen o¨vas och pro¨vas de didaktiska förmågorna samtidigt som studenterna utbyter erfarenheter med handledare och andra lärare kring ämnesdidaktiska frågor. Under den verksamhetsfo¨rlagda delen av utbildningen deltar och arbetar studenterna i olika pedagogiska miljöer och verksamheter som de analyserar och reflekterar o¨ver. De o¨var sig i praktiskt klassrumsledarskap och i att identifiera problem och frågeställningar i den pedagogiska vardagen. Da¨rmed skapas också förutsättningar för att utveckla en förtrogenhet med läraryrkets olika dimensioner.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå

samt

- För examen med ett ämne: 90hp i ett ämne inklusive självständigt arbete om minst 15hp på fördjupningsnivå.
- För examen med två ämnen: 90hp i ett ämne och 60hp i ett annat ämne inklusive självständigt arbete på fördjupningsnivå om minst 30hp (30hp inom ett ämne eller 15+15hp i ett eller två ämnen). I ämnena svenska och samhällskunskap krävs alltid 90hp.
- För examen med tre ämnen: 90hp i ett ämne och 45hp+45hp i övriga två ämnen inklusive självständigt arbete på fördjupningsnivå om minst 30hp (30hp inom ett ämne eller 15+15hp i ett eller två ämnen). I ämnena svenska och samhällskunskap krävs alltid 90hp.

Examenskrav

Ämneslärarexamen kan efter Kompletterande pedagogisk utbildning avläggas på grundläggande eller avancerad nivå och med inriktning mot verksamhet i årskurs 7-9 eller gymnasieskolan i enlighet med SFS 2011:686.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i ett undervisningsämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng. För examen krävs att

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 90 hp i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp.

Ämneslärarexamen inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i två undervisningsämnen avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng. För examen krävs att

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning, och
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 90+60 hp i två undervisningsämnen, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 hp (30 hp inom ett ämne eller 15 hp + 15 hp inom ett eller två ämnen).

I undervisningsämnena svenska, samhällskunskap eller musik krävs alltid 90 hp.

Ämneslärarexamen inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i två eller tre undervisningsämnen avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 270 högskolepoäng. För examen krävs att

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning, och
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 90+45+45 hp i tre undervisningsämnen eller 90+90 hp i två av ämnena svenska, samhällskunskap, musik, samt
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om 30 hp eller två arbeten om 15+15 hp.

Examensbenämning på svenska

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Examensbenämning på engelska

Degree of Bachelor of Arts/Science in Secondary Education

Degree of Master of Arts/Science in Secondary Education

Särskild information

Ämnen aktuella för antagning

Antagning sker i följande ämnen: biologi, engelska, franska, fysik, geografi, idrott och hälsa, kemi, matematik, modersmål, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk, spanska, teknik, textilslöjd, trä- och metallslöjd samt tyska.

Särskilda behörighetskrav gäller för nedanstående ämnen

I samband med antagningen prövas både omfattningen av tidigare akademiska ämnesstudier och innehållets relevans för undervisningsämnet.

Biologi – kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet t ex cellbiologi, zoologi, ekologi, miljövård, botanik, mikrobiologi, genetik, evolution eller motsvarande.

Idrott och hälsa - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet idrott och hälsa där rörelse- och träningslära, humanbiologi, hälsa, friluftsliv och säkerhet ska ingå.

Kemi - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet t ex oorganisk kemi, organisk kemi, biokemi och analytisk kemi eller motsvarande.

Fysik - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet. Betoning på tillräcklig omfattning och bredd av fysikkurser för att täcka in fysikens huvudområden inklusive mekanik, elektromagnetism, vågfysik, värmelära, och modern fysik.

Geografi - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet och som innehåller både kulturgeografi och naturgeografi eller motsvarande.

Matematik - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet inklusive matematisk analys eller motsvarande.

Modersmål arabiska eller persiska – kurser om 90 hp med minst 30 hp i den sökandes modersmål samt övriga högskolepoäng i modersmålet alternativt modersmålsdidaktik.

Religionskunskap - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet inklusive världsreligionerna eller motsvarande.

Samhällskunskap - kurser om sammanlagt 90 hp med minst 30 hp i statsvetenskap och minst 15 hp i nationalekonomi samt ytterligare 45 hp i något av dessa ämnen eller i t ex sociologi, media- och kommunikationsvetenskap,

utvecklingsstudier, rättsvetenskap eller kulturgeografi eller motsvarande.

Svenska - kurser om sammanlagt 90 hp i litteraturvetenskap och svenska språket/nordiska språk med minst 30 hp i vardera ämne.

Svenska som andraspråk – kurser om om 90/60/45 hp i ämnet.

Teknik - kurser om 90/60/45 hp i tekniska ämnen med relevans för undervisningsämnet t ex en ingenjörsexamen.

Textilslöjd/Trä- och metallslöjd - kurser om 90/60/45 hp med relevans för undervisningsämnet.

Engelska/Spanska/Franska/Tyska - kurser om 90/60/45 hp inklusive språkstudier och språkvetenskap, litteratur- och kulturstudier och kontrastiva moment i det aktuella språket.

Examination och betyg

Den studerande examineras utifrån de lärandemål som återfinns i respektive kursplan och de bedömningskriterier som är uppsatta för respektive examination. Formerna för examination och betygsskala anges i respektive kursplan.

Den studerandes tillämpade kunskaper, färdigheter, förmågor och förhållningssätt i verksamhetsförlagd utbildning examineras genom uppvisande av tillämpade sociala och/eller didaktiska lärarförmågor. Examinationen av de tillämpade sociala lärarförmågorna liksom de tillämpade didaktiska lärarförmågorna begränsas till tre tillfällen, vilket framgår av respektive kursplan.

Handlingsplan

Den studerandes utveckling under studietiden skall följas fortlöpande i syfte att hjälpa den som får problem i utbildningen. Vid behov har den studerande rätt att få en handlingsplan upprättad. Initiativ ska tas så tidigt som möjligt under utbildningen. Vid tveksamhet om den studerandes möjligheter att med godkänt resultat fullfölja utbildningen eller dennes lämplighet att utöva läraryrket ska ansvarig utbildningsledare ta initiativ till ett samtal.

Avrådan

Vid tveksamhet om den studerandes möjligheter att med godkänt resultat fullfölja utbildningen eller dennes lämplighet att utöva läraryrket ska ansvarig utbildningsledare ta initiativ till ett avrådanssamtal. I särskilda fall kan ansvarig utbildningsledare besluta att kalla till avrådanssamtal utan att en handlingsplan upprättats. Om den studerande så önskar kan också en studeranderepresentant eller studievägledare delta i avrådanssamtalet. Ansvarig utbildningsledare ska informera den berörda studenten om denna möjlighet. I samband med avrådan skall den studerande erbjudas samtal med studievägledare.

Examensbevis

Studerande som med godkänt resultat genomgått kurser i tillräcklig omfattning inom Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare med inriktning mot

arbete i årkurs 7-9 får efter begäran examensbevis. I examensbeviset skall framgå vilka kurser den studerande har fullgjort.

Avsteg från utbildningsplan

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna utbildningsplan.

Programplan

Termin 1 (VT 2025)

Inriktning: Helfart

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9KP101	Kunskap och lärande med fokus på didaktiska processer	7.5	GXX	v202504-202513	
9KP202	Skolans samhällsuppdrag och organisation	7.5	GXX	v202504-202513	O
9KP304	Undervisningens didaktiska processer	7.5	GXX	v202514-202523	O
9KPV01	Verksamhetsförlagd utbildning 1	7.5	GXX	v202514-202523	O

Termin 2 (HT 2025)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9KPA05	Undervisningens sociala processer	7.5	AXX	v202534-202543	
9KPA09	Bedömning och betygssättning i didaktiska processer	7.5	AXX	v202534-202543	
9KPA07	Undervisningens specialpedagogiska dimensioner	7.5	AXX	v202544-202603	
9KPA13	Verksamhetsförlagd utbildning 2	7.5	AXX	v202544-202603	

Termin 3 (VT 2026)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9KPA08	Att leda och handleda didaktiska processer	7.5	AXX	v202604-202613	
9KPA14	Verksamhetsförlagd utbildning 3	7.5	AXX	v202604-202613	
9KPA12	Den professionella läraren i en lärande organisation	7.5	AXX	v202614-202623	
9KPA15	Verksamhetsförlagd utbildning 4	7.5	AXX	v202614-202623	

Hp = Högskolepoäng
VOF = Valbar / Obligatorisk / Frivillig
*Kursen läses över flera terminer